

Andragologie

De kunst van het vreedzaam vechten

Vijf filosofische colleges met Hans Achterhuis en Nico Koning
januari - april 2015

Kunt u vreedzaam vechten?

- Hoe gedisciplineerd bent u in confrontaties met anderen?
- Kunt u verlies incasseren?
- Een kunst kun je leren, ook vechtkunst. Wat hebben andragologen hier te bieden?

In deze nieuwe filosofische collegereeks van de filosofen Hans Achterhuis en Nico Koning heeft u alle gelegenheid om kennis te nemen van nieuwe inzichten over de cruciale rol die specifieke technieken van geweldbeteugeling spelen in het functioneren van moderne samenlevingen. Waar staat u, als burger, professional, als persoon? Hoe gaat u met conflicten om? Wat kunt u doen om geweld terug te dringen?

Een collegereeks voor iedereen die werkzaam is of was als veranderkundige in het sociale domein of het bedrijfsleven én verdieping zoekt.

Programma

Moderne mensen hebben veel meer conflictstof dan traditioneel denkende mensen in strak geordende samenlevingen. En toch vloeit er onder hen veel minder bloed. Hoe kan dat?

Overal strijd

In tal van situaties moeten we voor onze belangen opkomen, meestal op nuchtere wijze in allerlei overlegsituaties, maar soms in bittere en slopende gevechten, vaak ook iets daartussenin. Die confrontaties vinden plaats op het werk, in instellingen, in het verkeer, in winkels, thuis achter computers, onderweg via smartphones of thuis aan tafel. Het kan allemaal heel onprettig zijn, maar in het ergste geval toch nog minder onprettig dan een fysiek gevecht op leven en dood. En gelukkig bestaat er naast strijdbaarheid ook solidariteit.

Strijd en solidariteit

Zowel strijd als solidariteit zijn zo oud als de mensheid, of eigenlijk veel ouder nog. In een lang beschavingsproces zijn mensen waarschijnlijk niet meer of minder solidair geworden en ook niet meer of minder strijdvaardig. Maar hun solidariteit is wel wijder geworden en hun natuurlijke strijdvaardigheid heeft een aantal scherpe kantjes verloren. Empathische vermogens zijn niet meer vanzelfsprekend gereserveerd voor leden van de eigen groep en tegelijk hebben mensen vaardigheden ontwikkeld die hen in staat stellen conflicten aan te gaan op een wijze die veel minder bedreigend is dan vroeger.

Vechtkunsten

Moderne samenlevingen zijn gebouwd op die vaardigheden. Het gaat om het vermogen tot gereguleerde confrontaties, waarbij mensen - als elkaars gelijken - onderworpen zijn aan disciplines die hun verhoudingen regelen. Mondigheid is een essentieel bestanddeel ervan. Wij kunnen procederen, concurreren, onderhandelen, argumenteren, betogen, campagne voeren, sportieve competities aangaan.

Op zoek naar de bronnen

Wetenschappelijke, technische en economische vooruitgang, maar ook democratische procedures en vrouwenrechten zijn gebouwd op deze kunst van het vreedzaam vechten. Die kunst bloeit waar domme kracht plaats maakt voor verfijnde spelvormen. Deze bestaan uit meerdere vaardigheden die niet gemakkelijk overdraagbaar zijn, ze vormen een cultureel kapitaal dat in de loop van veel eeuwen is opgebouwd. We gaan op zoek naar de oorsprongen en mogelijkhedenvoorwaarden van deze kunst. Daarbij zullen we ook visies van 'oude bekenden' als Fromm, Lemaire, Illich en Foucault opnieuw bekijken en herwaarderen.

Deze collegereeks

In deze reeks gebruiken we *De kunst van het vreedzaam vechten*. Dit boek is deels ontstaan uit de collegereeksen voor andragologen in voorgaande jaren. We lezen en bespreken in vier colleges hoofdstukken die niet eerder aan de orde zijn geweest. Voor de vijfde bijeenkomst vragen we de deelnemers om een bijdrage te leveren in de vorm van een presentatie. Bovendien nodigen we hen steeds uit om materiaal uit de actualiteit in te brengen, waaraan we de theoretische exercities kunnen toetsen.

Colleges 2015

15 januari	Opkomst van het individu	Over de ontstaansbronnen van het moderne individualisme, o.a. de rol van het (West-Europese) christendom hierin
29 januari	Horizontale discipline	Over collectieve discipline als mogelijksvoorwaarde voor moderne instituties en modern samenleven
5 maart	Sport en democratie	Over de samenhang van (het ontstaan van) sportieve competities en democratische procedures
19 maart	Cultuurkritiek	Over zin, noodzaak en valkuilen van het vergelijken van culturen
2 april	Presentaties	

Docenten

Hans Achterhuis (1942) is emeritus hoogleraar wijsbegeerte aan de Universiteit Twente. Hij is vooral bekend als intellectueel die zich laat horen in maatschappelijke discussies. In zijn werk ligt de nadruk op de sociale filosofie, met als centrale thema's ontwikkelingshulp, welzijnswerk, schaarste en technologie. Enkele van zijn publicaties zijn *Met alle geweld* (2008) en *De utopie van de vrije markt* (2010). In 2011 werd hij benoemd tot Denker des Vaderlands.

Nico Koning (1950) is andragoloog. Hij doceert filosofie en ethiek aan de Hogeschool van Amsterdam bij de opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening. Daarnaast is hij docent economie en filosofie in het volwassenenonderwijs. Hij levert bijdragen aan het publieke debat op het gebied van sociale vraagstukken.

Literatuur

Enkele hoofdstukken uit: Hans Achterhuis en Nico Koning: *De kunst van het vreedzaam vechten*, Leminiscaat, Rotterdam 2014.

Certificaat

Het bestuur van de Kring Andragologie reikt een certificaat uit aan de deelnemers die de volledige reeks hebben gevolgd, als een teken van andragologische kwaliteit.

Praktische zaken

Data: donderdag 15 januari, 29 januari, 5 maart, 19 maart en 2 april 2015.

Tijden alle colleges: 18.00 - 21.00 uur.

Locatie: UvA, Nieuwe Achtergracht 166, 1018 WV Amsterdam, lokaal REC-B 3.04

Prijs voor de gehele reeks: € 190,- voor leden van de Amsterdamse Universiteits Vereniging en begunstigers van de Kring Andragologie. € 240,- voor niet-leden.

Inschrijven.

Stuur een e-mail naar andragologie@uva.nl o.v.v. 'Vreedzaam vechten', met uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres.

Betaling uitsluitend vooraf (minimaal 2 weken voor aanvang) op rekeningnummer NL 47 INGB 0005 683 762 van Kring Andragologie o.v.v. 'Achterhuis 2015' en uw naam.

U bent pas na ontvangst van uw betaling definitief ingeschreven voor de collegereeks. Mocht u onverhoopt verhinderd zijn dan kunt u uw betaling tot 14 dagen voor de start terugontvangen. Daarna is restitutie niet mogelijk. U kunt wel een vervanger sturen, ook indien u een enkele keer verhinderd bent.

Organisatie.

Deze collegereeks wordt georganiseerd door de Kring Andragologie.

Bibliotheek en onderwijssecretariaat:

Universiteit van Amsterdam

Valckenierstraat 65-67, kamer 3.10

1018 XE Amsterdam.

tel: 020 5255880, bgg: 020 6904997.

www.uva-alumni.nl/andragologie

www.andragologie.eu

e-mail: andragologie@uva.nl

